

ПРЕДГОВОР

ОСНОВИ ДЕФЕНДОЛОГИЈЕ

др Душко Вејновић, др Предрај Обреновић

Као једином самосвијесном живом бићу које насељава за сада једину планету у сунчевом систему гдје је могућ живот у људској природи постоји уграђен ген за писањем, односно за остављањем писаног трага о приликама које су карактерисале један период људске цивилизације. Без књига не би било ни записа о стваралаштву људске врсте кроз вијекове и миленијуме трајања наше цивилизације, тако да је веза између књига и људи била, јесте и биће нераскидива без обзира на степен техничко-технолошког развоја. Тако и књига *Основи дефендологије* која је пред вама, нама, је израз потребе да се стручно и научно објасни и предложи како најбоље планирати, и организовати заштиту, одбрану и безбједност човјека, народа, државе и друштва са свим његовим структуралним и (не)функционалним субјектима. **Научни дискурс заштита+одбрана=безбједност потврђује дефендологија као наука о заштити, одбрани и безбједности и то као парадигма владајуће теорије највишег обима која на нов начин дефинише законе структуре и динамике у заштити, одбрани и безбједности.** Нова парадигма као што је дефендологија из научних института и глава великих мислиоца преноси се у наставно образовне погоне, институције, постајући програмски садржај за едукацију хомоакадемикуса, односно она постаје дио нове научне субкултуре и научно-дисциплинарног профилисања у области заштите, одбране и безбједности, те образовања уопште.

Карактеристике веома турбулентног времена у којем живимо на смјени миленијума су динамичност, све тежа предвидљивост и неизвијесност токова људског друштва. Велике умне главе данашње науке као и савремени државници су нас не тако временски далеко, увјеравали да су сукоби свјетских размјера просто не замисливи у будућности и да људском роду предстоји свеколики развој и просперитет на свим свјетским меридијанима подједнако истог интензитета за које би

била задужена свјетска влада уз постепено изумирање националне државе. Теоретичари који су подржавали такву теорију, а њих није био мали број, истицали су да је национална држава превазиђен начин организовања једног друштва нације, те да исту треба замијенити владом на свјетском нивоу. Међутим, нешто је кренуло „наопако” и умјесто нестанка националне државе из свих токова одлучивања, данас, на свјетској позорници имамо муњевит повратак националне државе и она се поново враћа на оно своје мјесто које је некада имала, а то је да је национална држава главни чинилац међународних односа и безбједности. Сви ови процеси нажалост праћени су сталним и повременим конфликтима, сукобима, па и ратовима. У периоду између релативног нестанка и поновног повратка на свјетску позорницу, национална држава је привремено изгубила једну од најважнијих својих улога, а то је улога заштите, одбране и безбједности свог становништва од свих видова угрожавања његовог опстанка и развоја.

У судару са том ситуацијом, из потребе да људска заједници размотри заштитно-одбрамбене и безбједносне проблеме са којима се суочава цјелокупно друштво, појавила се нова научна дисциплина дефендологија која је кроз основни постулат, научни дискурс који гласи **заштита + одбрана = безбједност** верификовала своју научну област изучавања и сублимације свих резултата друштвених и хуманистичких наука који се баве проучавањем људског друштва (филозофије, социологије, политикологије, права, политике, историје, културе, итд.) о расколима, диобама, дезинтеграцијама, политичким, економским, културним, социјалним, моралним и многим другим.

Књига *Основи дефендологије* представља **темеље нове научне дисциплине**, која ће истовремено будућим генерацијама, читаоцима приближити **научно поље дјеловања Дефендологије као науке о заштити, одбрани и безбједности**. Дефендологија је између осталог и рефлексја на једно политичко, историјско и културно стање у дејтонској Босни и Херцеговини и региону. Њено централно питање заштите, одбране и безбједности тиче се односа прошлости, садашњости и будућности, како у Републици Српској, Босни и Херцеговини, региону, тако и свијету уопште. Садашњост у којој живимо је нестабилна, она је значајно условљена неким узнемиравајућим посебностима које долазе највише из прошлости, али и садашње неодговорности и несналажења политичких елита и субјеката међународног права.

Приликом писања ове књиге циљ нам је био да читаоцима на једном мјесту приближимо појам и научно поље дјеловања Дефендологије – науке о заштити, одбрани и безбједности, њених метода за истраживања друштвених појава, уз истовремено указивање на испреплетености међународних односа заштите, одбране и безбједности. Нека ова књига, онако како је написана, свједочи временима данашњих невремена, људи и нељуди, успона и падова, те отвори процесе даљих научних истраживања у овом научном пољу и у овој научној области.

Захваљујемо се свима који су својим критикама и савјетима допринијели квалитетнијем писању ове књиге. Наравно да критике и савјети су нам неопходни и у будућности, због тога што људско друштво није статична и лако предвидива организација, већ напротив, људско друштво, а самим тим и систем међународних односа заштите, одбране и безбједности представља живи организам који се развија и усавршава, тежећи свом савршенству, као што је у природи сваког живог бића. Дефендолошка теорија, али и пракса даје одговоре на све изазове, ризике и пријетње уз максимално поштовање људских права и слобода.

У Бањој Луци, 27.01.2019. године

Аутори